

DÉLVIDÉK

Megjelenik minden nap

Főszerkesztő: Illés Sándor

8 oldal, ára 10 fillér

Politikai napilap
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Zombor, Csihás Benő ucca 3.

Telefon: 2-07.

Előfizetés egy óra. 2.40 P.
Negyedévre 7.- P.

I. évfolyam

Zombor, 1941 május 21, szerda

18. szám

FRANCIAORSZÁG TEVÉKENYEN RÉSZTVE SZ A HÁBORÚBAN

Vichy kibékíti a pártütöket és megteremti a gyarmatbirodalom egységét
Anglia lázasan készül a közelkeleti háborúra / Nagyfotosságú diplomáciai tárgyalások Ankarában / London szerint Berlin egységbe tömöríti a német, olasz, francia és spanyol flottát

Roosevelt a katonai parancsnokokkal tárgyal

A francia-német közeledéssel kapcsolatban nagy szenzációt vár a világsajtó. Berlinei jelentések szerint az együttműködésre vonatkozó egyezmény aláírása közvetlenül küszöbön áll. Megnemerősített hírek arról tudnak, hogy Franciaország az együttműködésről szóló egyezmény ünnepélyes aláírása után fevékeny részt vesz a háboruban. Ezt a feltevést megerősíti az a hír, amely szerint Németország arra törekszik, hogy a német, francia, olasz és spanyol flottát együtt teszen állítsa az új Európa kiépítéséért harcoló nemzetek szolgálatába. Francia részről is megerősíteni látszik ezt a hírt az a közlemény, amelyet a hivatalos francia sajtószolgálat adott ki és amely bejelenti, hogy a francia kormány igyekszik közelebb hozni magát az angolok által megtevesztett pártütő franciákat. A közlemény szerint ezek a pártütők jó franciák és csupán az angolok különböző mesterkedéseinek köszönhető, hogy Petain marsall politikájával szembe helyezkedtek. Franciaország kibékíti megtevedt fiait és újból megteremti a francia gyarmatbirodalom egységét.

A Közelveleten lázas diplomáciai és katonai tevékenység folyik mindkét szembenálló fél részéről. A tevékenység központjában Ankar és Kairó áll. A török fővárosban Papen újabb tárgyalásokat folytat. Élénk munkásságot fejt ki Vinogradov szovjet követ is, aki ismételtlen hosszabb megbeszélést folytatott Szaradzsogluval. Az afgán követ ugyanakkor a béke helyreállításán fáradozik és Roosevelt béketervének szeretné megnyerni a török kormányt.

Anglia nagy erőket von össze a Közelveleten. Minden nélkülözhető repülőgépet elvonta más területekről és Palesztinába, valamint Transzjordániába szállította. A sziriai határon újabb angol egységeket vontak össze. Dentz tábornok sem maradt tétlen és francia hadosztályokat dobott a határra, ahol most farkasszemet néz a tegnapi szövetségesei hadereje. Az arabok egyre nagyobb tömegekben érkeznek Irákba, hogy önkéntesekként résztvegyenek az arab állam szabadságharcában. A libanoni druzok felajánlották szolgálataikat a francia főbiztosnak Sziria megvédésére. A készülődésekkel egyidejűleg komoly légitámadások folynak francia terület felett. Az angol gépek bombázzák Sziria repülőtereit, a francia légvédelem pedig szembeszáll a támadókkal. India nagy gondot okoz az angoloknak. A nacionalistákat ezerszámra tartóztatják le és szállítják gyűjtőtáborokba, hogy a vezetők nélkül maradt hindu tömegeket könnyebben kordában tartsák.

Anglia egyiptomi helyzetére élénk fényt vet az a körülmény, hogy a vezérkari főnök, aki nem helyeselte, hogy Egyiptom Anglia érdekeiért harcoljon, nyomtalanul eltűnt az országból. Hír szerint az angolok merényle-

tet terveztek ellene és ezért megszökött. A hír általános elkeseredést keltett Egyiptomban és szaporítja azoknak az egyiptomiaknak a számát, akik nyílt lázadással fenyegetnek az angol befolyás fokozódásának esetére.

Amerika háborús beavatkozásának kérdése fokozottabb mértékben kerül előtérbe. A vasárnapi nagyarányú háborús hírverés óta Roosevelt több ízben folytatott megbeszéléseket munkatársaival és az amerikai hadsereg, a tengerészet és a légihaderő parancsnokaival. Ezzel kapcsolatban olyan hírek terjedtek el, hogy Roosevelt üzenetet intéz a kongresszushoz és bejelenti döntő elhatározását, a hírt azonban megcáfolta a Fehér Ház. Az ellentétes hírek tömkelege megtevesztheti a közvéleményt, a katonai jellegű intézkedések azonban arra mutatnak, hogy Amerika komolyan készülődik.

Roosevelt a katonai vezetőkkel tárgyal Ellentétes hírek az elnök terveiről

Washington, május 20.
Roosevelt elnök politikai munkatársaival és a hadsereg vezetőivel sorozatos tárgyalásokat folytat. Ezzel kapcsolatban a legkülönbözőbb hírek terjedtek el az Egyesült Államok fővárosában. Mint a Stefani iroda jelenti, beavatott helyen úgy tudják, hogy Roosevelt a napokban üzenetet intéz a kongresszushoz és ebben nagyjelentőségű bejelentést tesz. Állítólag Amerika végleges döntésének bejelentéséről van szó. A Fehér Ház hivatalosan megcáfolta ezt a hírt.

Franciaország megteremti afrikai gyarmatbirodalmának egységét Vichy kibékíti az elpártolt franciákat és kiküszöböli az idegen befolyást

Vichy, május 20.
A hivatalos francia hírszolgálati ügynökség foglalkozik az angoloknak azzal a tervével, amellyel el akarják választani Sziríát Franciaországtól. Rámutat a sajtószolgálat ezzel kapcsolatban arra, hogy az angolok nem sajnálnak sem pénzt sem fáradságot, hogy az egyes francia gyarmatokat az anyaország ellen bujtassák. Elérkezettnek látjuk az időt — írja az OFI —, hogy Franciaország ismét megtalálja afrikai gyarmatbirodalmának egységét. Meggyőződésünk, hogy azok a franciák, akik Kamerunban és máshol Petain marsall kormánya ellen fordultak, jó franciák és csak az angol hírszerés tévesztette meg őket. Vichy ezeket az elszakadt gyarmatokat viszszerzi és nem tűri meg, hogy idegen hatalmak befolyása érvényesüljön a francia gyarmatbirodalomban.

Sikeres német támadás Kréta ellen

Berlin, május 20.
A Német Távirati Iroda jelenti, hogy a német zuhanóbombázók ismét nagy eredménnyel támadták Kréta szigetét. A Szuda-öbölben egy cirkálót felgyújtottak a bombák, a repülőterek ellen végrehajtott támadások során pedig 3 angol repülőgép megsemmisült, míg több megrongálódott. Több légelhárító ágyút is elhallgattattak a bombák.

NEM FELEL MEG A VALÓSÁGNAK AZ A HIR, HOGY SZOLLUM MÉG MINDIG ANGOL KÉZEN VAN

Berlin, május 20.
A Német Távirati Iroda azokkal az angol hírekkel kapcsolatban, melyek szerint

az északafrikai Szollum erőd még mindig angol kézen van, megállapítja, hogy az erőd már a múlt hét péntekje óta a német és olasz hadsereg birtokában van és azt a tengelyhatalmak hadereje szilárdan tartja. Az az angol hír sem igaz, mely szerint több mint 500 német katona angol fogságba került az utóbbi napokban.

A DRUZOK MEGVÉDIK SZIRIÁT AZ ANGOLOK ELLEN

Beirut, május 20.
A libanoni druzok vezére nyilatkozatot adott, mely szerint a druzok hűek a franciákhoz és minden erejükkel Dentz tábornok oldalára állnak, hogy megvédjék Sziríát az esetleges angol támadástól.

Egyesítik a német, olasz, francia és spanyol flottát?

A szovjet követ Szaradzsoğluval tárgyal — Franciaország úgy viselkedik, mintha szövetségese lenne Németországnak

Isztambul, május 20.

A Stefani iroda jelentése szerint Ankarában továbbra is rendkívül élénk diplomáciai tevékenység figyelhető meg. Az afgán követ Szajdam miniszterelnökkel, Vinogradov szovjet követ pedig Szaradzsoğlu külügyminiszterrel folytatott hosszabb megbeszélést. Az afgán követ Roosevelt békekötvetési terveivel kapcsolatban is informálta a török kormányelnököt.

A török sajtó arról számol be, hogy 3 angol repülőgép ismételt bombázta az egyik sziriai repülőteret. A légvédelem egy angol gépet lelőtt.

Sziránián keresztül ezrével mennek az arab önkéntesek Irákba. Az önkéntesek 2—300 főnyi csoportokban lépik át a sziriai határt. Az angol légierők kísérleteket tesznek, hogy az önkéntesek Irákba özőnlését meggátolják.

A török lapok megállapítása szerint

Franciaország olyan kedvezményeket adott Németországnak, mintha Berlin és

Vichy között máris szövetségi szerződés állana fenn.

Zürich, május 20.

A Stefani iroda közlése szerint a svájci sajtó a legnagyobb jelentőséget tulajdonítja a német—francia közeledésnek. A svájci lapok londoni tudósítói is arról számolnak be, hogy az angol sajtó is a legnagyobb figyelemmel kíséri Vichy és Berlin viszonyát. Londonban beismerik, hogy Vichy szoros együttműködést fejt ki Németországgal és hangoztatják, hogy ennek következményeként London megváltoztatja eddigi politikáját a Pétain-kormányval szemben.

Az angolok nem hisznek abban, hogy a sziriai bombázások miatt Franciaország hadatüzen Angliának,

a két ország közötti viszony, elmérgesedésével azonban számolnak.

A Sundeby Dispatch beavatott helyről azt a véleményt közli, hogy Berlin a német, olasz, francia és spanyol flotta tömörítését tervezi.

a minisztereknek az Olaszországgal kötött egyezményről.

A horvát főváros nagy előkészületeket tesz királya fogadására. Királyi palotává a régi Citadella egyik palotáját alakítják át.

A horvát kormány mindenképp országgyűlést szervez, amely jóváhagyja a római megállapodást és királyává választja a kijelölt Aimone herceget.

BERLIN SZOROS KAPCSOLATOT TART FENN HORVÁTORSZÁGGAL

Berlin, május 20.

A Wilhelmstrassen azokkal a híresztelésekkel kapcsolatban, hogy Németország befolyásolása alatt tartja-e majd Horvátországot, kijelentik, hogy Németország nem ismeri a befolyás szót. Az úgynevezett befolyásolás demokráta találmány. A tengelynek élettere van. Természetes az, mondja a jelentés, hogy Németország szoros kapcsolatot tart fenn a független Horvátországgal. Hamarosan sor kerül Horvátországgal és a szomszédos államok közötti határmegállapításra.

AZ OLASZ CSAPATOK KIVONULNAK HORVÁTORSZÁGBÓL

Zágráb, május 20.

Az olasz csapatok a Rómában létrejött határmegállapodás értelmében megkezdtek a kivonulást azon horvát területekről, melyek az egyezmény értelmében Horvátországhoz tartoznak.

Románia és Szlovákia követséget állít fel Zágrábban.

HORVÁTORSZÁG 4 MILLIÁRD DINÁRT FORDIT AZ UTHÁLÓZAT KIÉPÍTÉSÉRE

Zágráb, május 20.

Zágrábban utügyi államtitkárságot állítottak fel. Az államtitkárság már is elkészítette a terveket Horvátország utihálózatának kiépítésére. Zágrábból az ország minden tája felé műutat építenek. A leghosszabb ut Zágrábtól Zemunig húzódik. Okucsánitól az ut három felé ágazik szét és Spalatót, Szarajevót, valamint Raguzát köti össze a fővárossal. Zágrábot műuttal kötik össze a magyar, német és olasz határral is. Az utihálózat kiépítésére 4 milliárd dinárt irányoztak elő. A munkákat rövidesen megkezdik.

Olasz-horvát megállapodások

Mint a „Délvidék” tegnapi számában már jelentette, Pavelics és a horvát küldöttség római tartózkodása során három megállapodást írtak alá. A megállapodásokat az alábbiakban ismertetjük:

1. HATÁRMEGÁLLAPODÁS:

A szerződés értelmében az úgynevezett klasszikus Dalmácia az olasz királyság alkotórészévé válik, ez alatt egy jelentős terület alá értendő Zára körül egészen Spalatóig, beleértve Zára, Sebenico, Trau és Spalato városokat is.

Olaszországhoz kerül valamennyi sziget a dalmát tengerparton, amely azelőtt Jugoszláviához tartozott, kivéve Pago, Brazza és Lesina szigeteket.

A cattarói öböl egész vidéke Olaszországhoz kerül, le egészen a montenegrói határig.

Az ily módon előálló határokat olasz—horvát vegyesbizottság útján a lehető legrövidebb időn belül kijelölik. A határvonal kijelölésénél mindkét ország szükségleteire figyelemmel lesznek.

Ez a szerződés aláírása után azonnal érvénybelép.

2. KATONAI MEGEGYZÉS:

A megegyezésben a horvát kormány kijelenti, hogy nem létesít a Horvátországhoz tartozó adriai partvidéken semminemű olyan szárazföldi, tengerészeti és légi berendezést, amelyet háborus célokra lehetne felhasználni.

A horvát kormány kijelenti, hogy nincs szándékában haditengerészetet létesíteni.

3. SZAVATOSSÁGI ÉS EGYÜTTMŰKÖDÉSI SZERZŐDÉS:

Olaszország szavatolja a horvát királyság függetlenségét és területi épségét, úgy, ahogyan azt a szomszédos államokkal való határvonalak kijelölése alapján megállapítják.

A horvát kormány kötelezi magát arra, hogy nem vállal olyan nemzetközi kötelezettséget, amely ellentétben áll ezzel a szavatossággal és az aláírt megegyezésekkel.

Szóda kapszulák (Sparklet)

olcsóbbak lettek! Kisüveg szódnának megfelelő mennyiség 6 fillérbe kerül. A készületek is. Sparklet páncélüveg olcsóbb lett! Egyedüli lerakat

FEHÉR DROGÉRIA, ZOMBOR

A római megállapodások a horvát minisztertanács előtt

Róma, május 20.

A Messagero zágrábi jelentése közli, hogy Pavelics elnökletével kedden összeült a horvát minisztertanács. Pavelics beszámolt

Az angolok meg akarták gyilkolni az egyiptomi vezérkari főnököt

Kairó, május 20.

Az egyiptomi kormány ezer font jutalmat ajánlott fel annak, aki megmondja, hol tartózkodik Aziz el Masry pasa, az egyiptomi hadsereg volt vezérkari főnöke. Aziz el Masry, akit a tengelyhatalmak hívének tekintenek, május 6-án az egyiptomi légierő két tisztje által vezetett gépen a Kairó melletti Almaza repülőtérről elindult nyilván azzal a szándékkal, hogy elmeneküljön az országból.

Egyiptomban a legnagyobb szenzáció erejével hatott a vezérkari főnök szökése. Barátainak elbeszélése szerint a vezérkari főnök már hosszabb idő óta kifogásolta az angol befolyás fokozódását és attól rettegett, hogy Egyiptomot háborúba sodorja London. Ennek ellensúlyozása érdekében mindent megtett, amivel kihívta az angolok gyűlöletét. A vezérkari főnök az utóbbi napokban attól tartott, hogy az angolok meggyilkolják és ezért szökött meg.

Az angol ügynökök egyébként merényletet terveztek Abas Halim herceg ellen is. Ugy a vezérkari főnök, mint a herceg elle-

ni merényletek terve a kairói angol rendőri prefektus műve.

AZ AMERIKAI BELÜGYMINISZTER SZEMÉLYESEN VEZETTE A VASÁRNAPI IDEGENELLENES HAJTÓVADÁSZATOT

Washington, május 19.

Mint a Stefani iroda közli, vasárnap olyan arányú razziát tartott az amerikai rendőrség, amely valóságos hajtóvadászat volt a német és olasz állampolgárokra. Csak Newyorkban 15.000 németet és olaszt tartóztattak le. A razziát a belügyminiszter személyesen irányította.

A belügyminiszter egyébként beszédet mondott és azt követelte, hogy Amerika ne hagyja Németországot még lélegzéstételhez sem jutni és vonjon meg a tengelyhatalmaktól minden életlehetőséget.

33.000 TONNÁNYI TARTÁLYHAJÓT SULLYESZTETTEK EL A NÉMETEK

Berlin, május 20.

A Német Távirati Iroda jelenti, hogy egy német tengeralattjáró az Atlanti óceánon elsüllyesztett 33.000 tonna tartályhajóteret.

Franciaország tevékenyen bekapcsolódik a háborúba

Berlini politikai körökben úgy tudják, hogy a német-francia tárgyalások a legfontosabb alapvető kérdéseket már megvitatották és ezekben a kérdésekben teljes egyetértés mutatkozott. Valószínűnek látszik tehát, hogy a német-francia megegyezést már napokon belül aláírják. Sajtóköri körökben az a felfogás uralkodik, hogy a német-francia megegyezés aláírására a hét közepén kerül sor.

Az ünnepélyes aktus után Franciaország teljes aktivitással kapcsolódik be az európai politikába és a háború folytatásába.

Arra a kérdésre, hogy a német-francia megállapodás Hitler és Petain montoirei megbeszélésének sikjén mozog-e, a Wilhelmstrassen kijelentették, hogy erre a feleletet valószínűleg a holnap kiadásra kerülő hivatalos közlemény fogja megadni.

A SZEGÉNY ÉS GAZDAG NÉPEK HARCA

Róma, május 20.
Farinacci miniszter beszédet mondott, amelyben kifejtette, hogy Olaszország törhetetlen hittel bizik a végső győzelemben.

Győznie kell Olaszországnak ebben a háborúban, mert ez a szegény népek harca a gazdagok ellen és a kormánnyal van az egész nép.

Amba Aladzsiról szólva kijelentette a miniszter, hogy az olasz haderő abessziniai harca dicső és örök példája marad a hősiességnek.

IRÁKI HADIJELENTÉS

Bagdad, május 20.

Az iráki vezérkar hadijelentése szerint az iráki haderő sikeres támadást intézett angol páncélososztatok és csapatzállományok ellen és több mint harminc gépesített járművet megsemmisített, a többi pedig menekülésre kényszerítette.

Az iráki előőrsök a nyugati arcvonalon állandó harcban állanak az angolokkal. Egy angol támadást visszavertek.

Tizenegyezer letartóztatás Indiában

A Német Távirati Iroda úgy értesül, hogy az angolok kíméletlenül tartóztatják le a hindu népvezetőket. Eddig több mint 11 ezer embert helyeztek lakat alá. Az angol kormányzat azzal indokolja a példátlan letartóztatásokat, hogy a letartóztatott hinduk résztvettek a nemzeti engedetlenség mozgalomban.

A NŐIFEJES
SCHNEEWEISS

Hajregenerátor

visszaadja a haj eredeti színét

Gyártja: Molnár Bertalan és Tsa,
Budapest, XIV., Nürnberg-u. 55.

Palesztinában és Egyiptomban vonja össze haderejét Anglia

A Földközi tengeri helyzet nap-nap után súlyosabb Angliára nézve. Ezért az angol birodalom minden nélkülözhető repülőgépet Palesztinába és Egyiptomba vonja össze. Rhodeziából és Északafrikából most érkeztek meg a repülőgépek. A szárazföldi csapatokat is szállítják már a Közelkeletre.

FELDERÍTŐ REPULÉS CIPRUSZ FELETT

Egy Reuter-jelentés szerint tegnap délután Ciprusz felett ellenséges repülőgép jelent meg. A gép ötven percig keringett a sziget felett, de bombát nem dobott le.

KILÁTÁSTALAN A HABBANAI REPÜLTÉREK BEKERÍTETT ANGOLOK HELYZETE

Berlin, május 20.

Bagdadi hírek szerint a felkelő iráki csapatok által a Habbania repülőterén körülvárt angol csapatok súlyos helyzetben vannak. Az angolok teljesen el vannak vágva csapattesteiktől és még légi uton sem tudják felvenni az összeköttetést, mert a levegőben iráki vadászgépek cirkálnak.

A bekerített angoloknak már allig van lőszerük és az utánpótlás hiányában soruk kilátástalan.

Az iráki tüzéség állandóan tűz alatt tartja a repülőteret. Valószínű, hogy a bekerített csapatok hamarosan leteszik a fegyvert.

A PÁRIZSI SAJTÓ AZ EGYÜTTMŰKÖDÉSÉRŐL

Párizs, május 20.

A francia főváros sajtója örömmel üdvözlö a német-francia együttműködést. Különösen nagy örömet keltett a határátlépés megkönnyítése és az, hogy a német hatóságok szabadon bocsájtják a világháborús francia hadifoglyokat. Ezek a katonák már két ízben álltak szemben a német katonák-

kal, ami meggyőzte őket az együttműködés szükségességéről.

LÉGITEVÉKENYSÉG NAGYBRITANNIA FELETT

London, május 20.

Nagybritannia felett csak kisebb légitelvékenység volt tegnap. A német gépek bombái több emberáldozatot követeltek.

KINA 50 MILLIÓ MOHAMEDÁNJA IRÁK MELLETT

Bagdad, május 19.

Ghailani iráki miniszterelnök táviratot kapott a kínai mohamedánoktól, akik kijelentik, hogy Kína 50 millió mohamedánja kész fegyvert fogni, ha Iráknak szüksége van támogatásra Anglia elleni szabadságharcában.

TRANSZJORDÁNIAI CSAPATTESTEK ÁTSZOKTAK AZ IRÁKIAKHOZ

Bagdad, május 19.

Az iráki rádió jelenti, hogy transzjordániai csapattesteik megszöktek az angol hadseregéből és önkéntesekként jelentkeztek Irák haderejébe.

HARMINCHÁROM EZER HALOTT

Tokió, május 19.

A japán csapatok tegnap egy kínai tartományban foglyul ejtették a 23. kínai dandárt. Az eddigi jelentések szerint 33 ezer halottat vesztek a kínaiak. A japánok foglyul ejtettek két nagyvezérkari tisztet is.

VÉRÉS HARCOK AZ ANGOLOK GUMIÜLTETVÉNYEKEN

Róma, május 19.

Az olasz sajtó értesülése szerint az angolok Sallangorában elrendelték az ostromállapotot. Az ostromállapot kihirdetésére az

a körülmény adott okot, hogy a gumiültetvények 15.000 sztrájkoló munkása és a karhatalom között véres összeütközésre került a sor. Az angolok csapaterősítéseket vonnak össze az ültetvényeken. A sztrájk szabadságharcra fejlődik.

Ujabb jelentés szerint angol repülők folytatják Szíria bombázását. A francia vadászgépek felröpültek és egy angol bombavetőt lelőttek. A rayputi repülőteret is bombázták az angolok.

Damaszkuszban röpcédulákat dobtak le a repülők és lázítottak a vichy-i kormány ellen.

Két angol repülőgép Palmirát bombázta. Em beréletben nem esett kár, az anyagi kár jelentékeny.

A szíriai szpahik egy kisebb csoportja tegnap visszaverte az angolok támadását.

NÉMET FELDERÍTŐTEVÉKENYSÉG ANGLIA FELETT

Berlin, május 19.

A Német Távirati Iroda jelenti, hogy a német légi erők egész napon át tartó felderítést végeztek Anglia felett, amely egészen Skóciáig kiterjedt és rendkívül eredményes volt.

A német légi erők az Atlanti óceánon elsüllyesztettek egy nagy angol petróleumszállító hajót.

Az angol légi erők néhány gépe Északnémetországra dobott bombákat. Katonai kár nincs, magánépületek megrongálódtak.

Az angol repülőgépek Bengázi ellen tervezett támadását meghiúsította a rendkívül heves német-olasz légvédelem. Az ellenséges gépek kénytelenek voltak visszafordulni. A légvédelmi ágyúk négy nagy angol bombázót lelőttek.

A nagyvilágból

Az Egyesült Államok kormányának állásfoglalása a vichy-i kormánnyal szemben, még Londonban is meglepetést keltett. Ezt az állásfoglalást azzal magyarázzák, hogy az Egyesült Államok úgy érzi, hogy Vichyben diplomáciai vereséget szenvedtek, miután Leahy tnegernagy nagykövet sokáig hiába kísérletezett Franciaországot utjától eltéríteni.

La Lineából származó jelentés szerint Gibraltárban az angol hatóságok az egyre fokozódó veszedelmekre való tekintettel megölték minden állatot, kivéve a híres gibraltári majmokat. Ezzel kapcsolatban megemlékeznek arról a hagyományos gibraltári, amely szerint Anglia elveszti Gibraltárt, ha az utolsó majom is eltűnik onnan. Mint ismeretes, Gibraltár az egyetlen hely Európában, ahol vadon élő majmok vannak.

Mértékadó helyen cáfolják azokat az angol és amerikai lapokban terjesztett híreszteléseket, amelyek szerint német részről céloztak arra, hogy Hess Rudolf hozzátartozóinak sorsa attól függ, milyen magatartást tanúsít Hess Angliában. Egyébként — jegyzik meg — említették már, hogy Hess viselkedése nem felel meg a brit hírvetés óhajának és várakozásának. (MTI)

Ansaldó, a Telegrapho vasárnapi számában bejelenti, hogy a közeljövőben újból felállítják az Olaszországgal szoros kapcsolatban lévő Montenegró államot.

Jeruzsálemi jelentés szerint ott a még Salamon király által épített híres pincéket légoltalmi óvóhelyekké rendezték be. A több mint háromezer éves pincékben a számítások szerint hatezer ember találhat menedéket.

HIREK

Ugyeletes OTI orvos dr. Stebler Antal, Szécsényi körút 23, ügyeletes gyógyszerár: Vujics.

A zombori Magyar Közművelődési Egyesület ezúton értesíti szavalókórusának tagjait és azokat, akik szerepelni akarnak a szavalókórusban, hogy próbákat minden hét fön, szerdán és pénteken délután hat órakor tartanak a Polgári Kaszinó zenetermében. Kéri a tagokat, hogy a próbákon pontosan jelenjenek meg.

Szabadtéri hangverseny Szabadkán. Szabadkáról jelentik: A honvédség május 25-én nagyszabású szabadtéri hangversenyt rendez. A hangversenyt a Stadionban tartják meg és azon résztvesznek az összes szabadkai zenekarok.

Meghalt dr. Tápay Szabó László. Budapestről jelentik: Tápay Szabó László dr. a neves publicista, egyetemi rendkívüli tanár vasárnap hajnalban 63 éves korában Budapesten elhunyt.

A topolyai Mészegylet belépett az országos Egyesületbe. Topolyáról jelentik: A Mészegylet vasárnapi közgyűlésén úgy döntött, hogy belép az Országos Mészegyletbe. Az értekezlet után elnöknek Béné István nyugalmazott vasutas választották meg, alelnök Nagy Márton, titkár Nagymélykúti András, könyvtáros Ráfay Péter, pénztáros és raktáros Nagy Bertalan. A választmány tagjai a következők lettek: Tóth Isaszeghy János, Szokolay Lajos, Soltis István, Holló Károly, Kovarik Mihály, Kovács József Benda Pál, Kovács Némedi István, Csernyus Félix, Csernyay Mátyás, Tölgyessy Félix, Pastyik Lajos és Gergely Mihály.

Bezárt lakásban megfulladt a széngáz-tól egy kislány. Halálos végű széngázmérgezés történt a Baja alatti Dunaszekcső községben. Bobár Erzsébet szekcsői cigányasszony hazulról eltávoztában bezárta lakásába a szomszédok által rábizott három éves kislányt. A lakásban hagyott tüzes vasalóból széngáz áradt szét, amely a kislányt megölte. Mire Bobár Erzsébet hazaért, már csak a halott kislányt találta a lakásban. A gondatlan cigányasszony ellen megindult az eljárás.

Orvoshét Balatorfüreden. Balatonfüredről jelentik: Dr. Homan Bálint kultuszminiszter jelenlétében megnyitott a balatonfüredi orvoshét.

Szabadkai hírek. A szabadkai alsó városi ferences plébánia a pünkösdi ünnepekre hálaadó zarándoklatot tervez a mária gyüdi kegyelemhelyre. Ha a zarándoklás technikai vagy egyéb okokból elmaradna, a szabadkai hívek a befizetett költségeket a máriagyüdi kegyelemtemplom céljaira ajánlják fel. — Szabadkán mozgalom indult meg, hogy a városban honvédszobrot állítsanak fel. Vasárnap bizottság alakult a gyűjtés megindítására. A bizottság ülésén 32.000 pengő gyűlt össze.

Kimentette a tüzből nagybeteg édesanyját, ő maga összeégett. Csabredeks zalaegerszegi községben, Horváth József lakóházában tűz ütött ki. A tüzlármára kirohant az egész Horváth-család, de Horváth József nagybeteg édesanyja az égő házban bennrekedt, nem törődve a lángokkal, berohant édesanyjáiért, akit kimentett az akkor már lángokban álló házból. Eközben annyira összeégett, hogy halálukkal vitték a zalaegerszegi kórházba.

A szabadkai Szokol otthonból — Magyar Művelődés Háza. Szabadkáról jelentik: Az illetékes hatóságok intézkedésére a szabadkai magyar közművelődési és sportegyesületek a volt Szokol-otthonban nyerne elhelyezést. Az otthon neve: a Magyar Művelődés Háza.

Amba Aladzsi

feladta a harcot, miután élelmiszer és víz nélkül maradt. Amba Aladzsi angol kézre került, de mégis olasz győzelmet jelent, ezt az egész világ elismeri és az angolok is azzal, hogy az erőd védőinek meghagyták fegyvereiket, s tisztelegtek előttük.

A tuleró ellen nem lehetett fegyveres győzelmet kiharcolni, nem lehetett területet megtartani, vagy elfoglalni. Az angol siker a fegyverek sikere, de az olasz siker a lélek sikere, a fasizmus sikere.

A nemzet előkelősége a múlt, a történelem. És ez kötelez. Kötelezi az újjászületett Olaszországot: Nézz vissza a római katonák dicső multjára! És Róma visszanézett, a fasiszta Olaszország méltó marad nagy elődjéhez. A harcos szellemű olasz fiatalság megmutatta az egész világnak, hogy a fiatal fasizmus diadalmaskodik mindenek felett, a lélek diadalmaskodik a fegyverek felett is. A fegyverek elmulnak, az ágyuk csöve egyszer elhallgat, de az eszme az megmarad, az világít majd és mutatja az irányt az új Európában. A fasizmus és a nemzetiszocializmus gondolatát, hitét és erejét nem lehet puszkákkal és ágyukkal megtörni. Nem lehet kitéhezetni a sivatagban és nem lehet hazug jelszavakkal félrevezetni.

Az aostai herceg, Amba Aladzsi hős védője, mielőtt megadta a várost, üzenetet intézett a Ducehoz. A helyzettel magyarázta a haditevékenység beszüntetését és annak a hitének adott kifejezést, hogy az olaszok az elvesztett területet visszafoglalják.

A Duce válaszában kijelentette, hogy az egész olasz nép üdvözli és ünnepli a herceget és semmi kétség sem fér ahhoz, hogy Abesszinia, amelyet annyi olasz vére öntözött meg újból, ismét olasz kézre kerül.

Marseilleben felrobbant a zsinagoga tornya. Marseilleből jelentik: Tegnap a zsinagoga egyik tornya felrobbant. Az épület súlyosan megrongálódott.

Babakelengyét készítenek az iskolás lányok. Budapestről jelentik: Az Országos Egészségvédelmi Szövetség kérésére a kultuszminiszter elrendelte, hogy az új tanévtől kezdődően minden katolikus és közép-fokú leányiskolának azon osztályaiban, amelyeknek óratervében a kézimunkatanítás szerepel, a tanulók lehetőleg hazulról hozott vagy összegyűjtött anyagból osztályonként egy-egy csecsemőkelengyét készítsenek. Az elkészült kelengyét az osztályok az Egészségvédelmi Szövetséghez juttatják el, ahhoz az anyához intézett levél kíséretében, akinek csecsemője a kelengyét használni fogja.

Német sajtó kiállítás Kolozsvárott. Kolozsvárról jelentik: Kolozsvárott vasárnap nyitották meg a német könyv- és folyóirat kiállítást, amely május 27-ig tart.

Nagy károkat okoztak az esőzések. Az utóbbi 24 órában hihetetlen mennyiségű eső zúdult az országra. Különösen a keleti és északi részek kaptak felhőszakadásszerű záport. A leesett vízmennyiség egyes helyeken meghaladja a 70 millimétert is. Királymezőn is 70 milliméternél több eső esett és a lezuduló víztömegek elmosták a hidakat és hegyomlást idéztek elő. Kassa környékén 56, Nagyvárad vidékén pedig 60 milliméter eső esett.

A bolgár szövetkezetek vezetői Szolnokon. Szolnokról jelentik: A bolgár-magyar szövetkezeti vezetők megtekintették tegnap a Hortobágyot. Innen Szolnokra érkeztek, ahol ünnepélyesen fogadták őket. A városban megtekintették a Futura és a Nosztra gabonatarházakat. Tiszteletükre hétfőn vacsorát rendeztek, amelyen Darányi Béla magyar szövetkezeti vezető tartott pohárköszöntőt. Poharát a bolgár-magyar szövetkezeti kapcsolatok elmélyítésére üritette. A szó-

Bezárásban

hirdetéseket és előfizetéseket a „Délvidék” részére URBÁN ELEMÉR fogad el rendes kiadóhivatali áron.

vetkezeti vezetők Szolnokról Kecskemétre és Kiskőrösre mentek.

Ujverbászi hírek. A község előjárósága május 15-ig összesen 402 munkanélkülit és pedig 208 napszámot, 78 földmunkást és 116 ipari munkanélkülit tartott nyilván. A mesterek, gazdák és ipariüzemek tulajdonosai munkásigénylésükkel fordulnak a községhez, a 8. sz. szobába. — A katonai járási parancsnokság az állásába visszahelyezett Csepcsányi István jegyzőt állásától felmentette, illetve szabadságot és helyébe Klein Fülöp eddigi adóügyi aljegyzőt nevezte ki. — Ujverbászon az elmúlt héten 7 születést és egy eljegyzést jelentettek be az anyakönyvi hivatalban.

Tűz Órszálláson. Özv. Láng Mátyásné házában tűz ütött ki. A kivonult tűzoltóság a tűz továbbterjedését megakadályozta. A kár nem nagy. A tüzet valószínűleg, hogy az udvarban játszó gyermekek idézték elő.

A Hősök napján a bajai diákok hangversenyeznek Szabadkán. A bajai középiskolások május 25-én, Hősök Napján Szabadkán rendeznek hangversenyt. A diákokat különvonat viszi majd Szabadkára. A dalosünnep iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg.

Előadás a magyarkanizsai Gazdakörben. Koncz Kálmán, a Mezőgazdasági Termékekért Értékesítő Szövetkezet elnöke előadást tartott a magyarkanizsai Gazdakörben. Koncz előadásában a gazdák helyzetét is szóváltotta és kijelentette, hogy ezek átmenetileg megérzik majd azt, hogy maximálják az árakat. Ebben a Gazdakörben a szét-huzás és politizálás dominált. Ennek meg kell szünnie. A közösségért áldozatot kell hozni, a munkássággal jól kell bánni. Pár héten belül gazdaságilag is bekapcsolódik ez a terület az anyaország vérkeringésébe. Az előadás nagy sikert aratott.

Pünkösdkor alakítják meg a MKSZ őrzállási fiókját. A Magyar Közművelődési Szövetség őrzállási fiókját pünkösdkor alakítják meg. A fiók vezetőségi tagjai a következők lesznek: Krizsák Mihály, alelnök Heteyi István, titkár Ékes Sándor, pénztárnok Dobina István, ellenőrök Franyó Ferenc, Drobina János és Mojzes János. A választmány tagjai: Molnár Mihály, Drbina Lukács, Blaskovich Károly, Ralbovszky József, Kanyó Lajos, Krizsák János, Balogh József és Kollarik István.

SZINES SZALAG

Érdekes leltre bukkantak a svédországi Vasterasban egy biblia-kiállításon. Egy XVII. századbeli finn biblia lapjai között teljesen ép állapotban lévő pergamenre rajzolt világtérképet találtak, amelyet 1616-ban készített Rudbeckius finn püspök.

Kiállítást rendeznek Velencében június havában a XVIII. század híres velencei metszeteiből. A rendkívül érdekesnek ígérkező kiállítás szeptemberig marad nyitva.

A tüzelőanyag-ellátás a háború és megfelelő hajtór hiánya folytán Argentínában egyre súlyosabb gondot okoz. A külföldi szállítmányok annyira visszaestek, hogy az ország szénkészlete már csak nyolc hónapra elegendő.

A villany árát oly alacsony összegben állapították meg Németországban a birodalmi biztos új tarifarendelethez értelmében, hogy ezáltal bárkinek módjában áll a villamosberendezések használata.

SPORT

Bensőséges és szép ünnepet rendez a Bezdáni SE mohácsi vendégei tiszteletére

Áldozócsütörtökön szerepel Bezdánban a Mohácsi TE

Bezdán, május 20.
A Mohácsi Torna Egylet kitűnő labdarúgó egyesülete csütörtökön vendégszerepel Bezdánban. A Bezdáni Sport Egyesület vezetősége bensőséges és szép ünnepet rendez a vendégek tiszteletére. Az ünnepségeken részt vesz Bakonyi ezredes is, a járási katonai parancsnok.

Mohácsról, mint a rendezőegyesület értesül, eddig már **nyolcvan vendég jelentette be részvételét.**

Ezek között van a mohácsi polgármester, továbbá az összes egyesületek és intézmények vezetői és természetesen a drukkerok hada.

A vendégeket csütörtökön délután fél négy órakor fogadják a Nagy Sándor vendéglő előtt. A pályára negyed öt órakor vonulnak fel. Este nyolc órakor, a mérkőzés után ünnepi vacsorát rendeznek a vendégek tiszteletére.

Bezdánban nagy érdeklődéssel tekint-

nek a mérkőzés elé, amely nívósnak és szépnek ígérkezik. A rendezőegyesület minden előkészületet megtett már az ünnepély lebonyolítására.

Előmérkőzést a zombori Gimnázium csapata játszik a BSE második csapatával.

—o:—

Zentai AK—Magyarokanizsai Sport 5:0 (0:0) Barátságos, bíró Katona. Szép időben nagyszámu közönség előtt került lejátszásra a mérkőzés. A zentai csapat fölényben volt és megérdemelte a győzelmet. A góllövők Ujházi, Liba, és Hadler voltak.

A Dulcis is kéri felvételét a MLSz-be. Verbászról jelenti: A Dulcis vezetősége ülést tartott, amelyen elhatározták, hogy az egyesület vezetésével Hauslohner Bélát bízzák meg. Másodelnök Boross Pál, a tekeosztály vezetője lett, a titkári teendőket Feőcze Bránko látja el. A Dulcis kéri felvételét a Magyar Labdarúgó Szövetségbe és bejelenti részvételét a Hazatérés bajnokságba.

Ujvidék ünnepel

Jótekonycélu hangversenyt rendeznek csütörtökön / Szerdán fáklyásmenet vonul végig a város uccáin

A felszabadult Ujvidék csütörtökön ünnepeli meg első nagy ünnepét. Ezen a napon a Horthy Miklós sportpályán nagyszabású zenekari hangversenyt rendeznek. Az ünnepség már szerdán kezdetét veszi, amikor is a 9. és 20. honvéd gyalogezredék zenekari a kamenici, Futoki és Pirosi utak végéről elindulnak a fáklyásmenettel és felvonulnak a Horthy Miklós tér felé. Utközben, a műsor szerint, a környékbeli lakók csatlakoznak a zenés menethez. Ez a felvonulás nagyarányu tüntetés lesz Magyarországon

kormányzója és a honvédség mellett.

Másnap, áldozócsütörtökön délután, a Horthy Miklós sportpályán zenekari hangversenyt rendeznek. A 150 tagu honvédeknek Liszt rapszódákat és más klasszikus szerzők darabjait mutatja be.

A Bácskai indulót 300 főnyi ujvidéki vegyeskar énekl.

A vegyeskart és a dalegyleteket Fricsay kar nagy vezényli.

A hangverseny jövedelmét jótekonycélra fordítják.

A katonai parancsnokság biztosította a bőr és kékkő szükségletek fedezését

Illetékes helyről nyert értesülésünk szerint a katonai parancsnokság mindent megtett, hogy a lakosság talpbőr és kékkő szükségletét fedezze. Kedvező mederben folynak a tárgyalások az egyik rézgálicgyárral és minden remény megvan arra, hogy rövidesen annyi kékkő áll a katonai parancsnokság rendelkezésére, amely fedezi a lakosság szükségletét. A talpbőrellátás biztosítása érdekében is sikerült olyan megoldást találni, amely biztosítja a szükségletek fedezését.

A cipészek csak utalványra készíthetnek új cipőt vagy féltalpalást

A közellátási hivatal nyomatékosan figyelmezteti a cipészeket és cipő kereskedőket, hogy bőrtalpu lábbelit csak a közellá-

tási hivatal utalványára szolgáltathatnak ki, készíthetnek vagy javíthatnak. Ez vonatkozik mindennemű bőrtalpu lábbelire. Az a rendelkezés, amely a Délvidék május 18-i számában jelent meg és amely bizonyos cipőféléseket felold a zárlat alól, érvényét veszítette.

A közellátási hivatal engedélyt ad vaj és sajt szállítására az anyaországba

A városi katonai parancsnokság közellátási hivatala értesíti a vaj és sajt készítőket, hogy a közellátási hivatal engedélyvel szállítható vaj és sajt az anyaországba. Engedélyeket a Városházán adnak ki a 10. számú szobában.

Magyarok, jelentkezzetek!

A Délvidéki Magyar Közművelődési Szövetség a Délvidék magyarságának csúcs szervezete. Minden magyar megmozdulás kulturális, gazdasági és társadalmi téren egyedül e szervezeten keresztül valósítható meg. A Délvidék ezután következő végleges berendezésénél csak a Szövetség és ennek szervei kaphatnak szerepet. Ezért felhívjuk városunk egész magyarságát, hogy a Szövetség tagjai közé minél előbb jelentkezzenek, hogy a szövetségi munka áldásaiban részesülhessen. A Szövetség tagja csak

kimondottan keresztény és magát magyarnak valló egyén lehet.

Taggyűjtő helyek: A Polgár: Kaszinóban köznapokon délután 1—3, és 7—8 óra, vasár és ünnepnapokon délelőtt 9—12, délután 3—5 óra közt; a Katolikus Legényegyletben köznapokon 1—3, vasár és ünnepnapokon délelőtt 9—12, délután 3—5 közt történik a tagfelvétel.

A szervező bizottság megbízásából:

Szalay Béla Magassy Antal
titkár elnök

Felakasztotta magát egy aggastyán, mert megdöglött a gondjaira bízott ló.

Jánoshalmáról jelentik: Gyetvai János 79 éves jánoshalmi lakos öregségére átadta vagyonszármazását Sziráczi Imrének, amiért ez eltartotta az öregét. Szirácziék lovuk gondozását rábízták az öregre. Csütörtökön a ló állapota válságosra fordult. Elhívták az állatorvost, de már segíteni az sem tudott, a délutáni órákban a ló megdöglött.

A ház népe leverten vett tudomást a kárról, amikor azt vették észre, hogy az öreg Gyetvai János eltűnt az udvarról. Mire rátaláltak, már ott lógott kötélen a ház végében lévő padlásletrán, amelyre felakasztotta magát.

A házbéliek nyomban levágták, első segélyben részesítették és sikerült is megmenteni az életnek. Mint később kiderült, nagyon a szívére vette, hogy a gondjaira bízott ló megdöglött és azért akarta eldobni az életét.

A bácsalmási leventék kerékpárkörtutja a felszabadult Bácskában

Bácsalmásról jelentik: A bácsalmási leventeegyesület háromnapos kerékpáros utra vízi el önként jelentkező leventéit Délbácskába. A cél kettős: megismerni a felszabadult terület községeit és városait, azután pedig az örök együvértartozás jeleként átadni a bácsalmási ifjuság háromszínű zászlóit.

A Bácsalmásról május 30-án délután 4 órakor induló kerékpáros leventék Bajmokon vacsoráznak és alszanak. Másnap Zomborban ebédelnek, innen Szivácson, Cservenkán, Kulán keresztül Ujverbászra visz az utjuk, ahol vacsora és szállás várja a leventéket. Ujverbászról Ujvidékre kerékpározniak június 1-én a leventék, itt ebédelnek, megtekintik Temerint, majd Bácsföldváron keresztül Óbecsére karikáznak s itt vacsoráznak és alszanak. A harmadik napon Óbecséről Topolyára, innén Szabadkára mennek a bácsalmási leventék s a város és Palics megtekintése után itt töltik az éjszakát is, hogy azután június 3-án hajnalban pihenten kerékpározzanak haza Bácsalmásra, ahol reggel 7 órára érnek.

A bácsalmási leventék összesen 310 kilométert tesznek meg kerékpáron. Kis zászlókat adnak át Bajmokon, Zomborban, Kulán, Ujverbászban, Ujvidéken, Temerinben, Óbecsén, Szabadkán és nagy zászlót visznek Topolyának, ahol azt ünnepség keretében adják át.

A baranyai háromszög, a Bácska és a Bánát

Az immár negyedik alkalommal történő területgyarapodás az ország déli vidékén lévő területeket hozza vissza Hazánkhoz. Szükségesnek tartjuk, hogy a területre vonatkozó néhány adatot közöljünk.

	össz. lak.	magyar	német	horvát	szerb
1910. (magyar adat)	50.797	20.134	13.944	1.893	6.008
1921. (jugoszláv)	48.966	16.355	16.072	15.403	

11 év alatt e terület lakossága csaknem két ezerrel fogyott. Ma már minden valószínűség szerint e területen a lakosság 50 ezer felett van. A községek közül 13-ban vannak többségben magyarok, (50 százalékon felül), 8-ban a németek, 2-ben a horvátok és egyben a szerbek. A többi 11 községben az egyik nemzetiség sem ér el 50 százalékos többséget. Ha az 1910-es magyar és az 1921-es jugoszláv népszámlálás adatait nézzük, akkor azt látjuk, hogy a szerb népszámlálás szerint a magyarság száma 3.599-el fogyott, a németeké 2.128-cal, a szerbeké 7.430-fóval emelkedett. A mai tényleges helyzetet a magyar összeírás fogja megállapítani. Bácska, a második visszaszerzett terület volt egyik igen jelentős része annak a területnek, amit a szerbek Vajdaságnak neveztek. Vajdaság elnevezéssel illették ugyanis a Magyarországtól elcsatolt területeket, (kivéve a Muraközt), hozzácsatolva még néhány osztrák várost. Az egész Vajdaság területe 19.702 négyzetkilométer. Bács-Bodrog vármegyéből annakidején csak két járás maradt nekünk a vármegye 13 járásából. A most visszaszerzett 11 járás és öt város 1910-es, illetve 1921-es adatai a következők:

össz. lak.	magyar	német	horvát	szerb
1910. 705.207	286.945	156.690	1.205	143.971
1921. 734.727	261.002	173.800		246.602

Ha ezeket az adatokat vizsgáljuk, azt látjuk, hogy e területen a magyarság a szerb kimutatás szerint az 1910-től 1921-ig terjedő idő alatt, több, mint 20 ezer lélekkel fogyott, a németek megtartotta természetes szaporodását, a szerbség viszont rohamosan növekszik.

A bánáti területre vonatkozólag az 1910-es és 1921-es adatok teljes egészükben nem fedik egymást. A Temes- és Torontál vármegyéken keresztül húzódó országhatár ugyanis az egyes járasok területét keresztülvágtatta és ennek következtében az 1921 előtti és utáni területek nem mindenütt esnek össze. E terület adatai:

össz. lak.	magyar	német	horvát	szerb
1910. 554.842	102.613	118.191	3.456	223.250
1921. 561.958	98.471	126.530		240.423

A baranyai háromszög, Bácska és Bánát összlakossága az 1921-es adatok szerint kb. 1 millió 345 ezer. 20 év elmúltával a lakosságnak a száma e területen ma sem lehet sokkal több. A magyarság száma 1910-ben keréken véve 420 ezer, a németek és szerbek száma külön-külön 300 ezer körül mozog.

A Muraköz és Muravidék területe kb. 1.118 km² s a rajta lévő 271 község lakosságának száma 1910-ben 178.000. (Ebből magyar 27.000, horvát 84.000, vend 60.000.)

Ezek a területek egyébként Magyarország szerves részei. Az egész Kárpátmedencének életében a többi területhez hasonló módon vettek részt, nemcsak a magyarság betelepülése óta, hanem azelőtt is. Így jelentős kulturterületből tudunk e területen már az újkorszakban ((Kr. e. 3000 évig) Szabadkán, Versecen, Ujvidéken, Kevevárán, Zentán és környékén, Vattinán, a bronzkorszakban e területeken kívül Kiskőszegen, Borjastanyán, Csókan; a rómaiak idejéből főleg a Duna folyása mentén találunk nagy-számú kulturtelepet. Ezt a kulturális jelentőségét e vidék később is megtartja s bár különösebb kiemelkedő szerephez az ország életében nem jut, a terület kultúrális vonala az országos átlag fölött mozog. Bács-Bodrog vármegyének és Baranyának lakossága kö-

A Jugoszláviához a világháború után csatolt területek a baranyai háromszög, a Bácska, Bánát egy része és a Muraköz. A baranyai háromszög területén 34 község került Jugoszláviához. E községek adatai:

össz. lak.	magyar	német	horvát	szerb
1910-ben 70-80 százaléka tudott írni-olvasni, Temesvár és Torontál vármegyének 60-70 százaléka. (Országos átlag 68,7 százalék.)				

Ha végigtekintünk e területre gazdasági viszonyain is, mindig csak azt látjuk, hogy ez a terület Magyarországnak szerves része, amennyiben a többi területekkel kölcsönösen kiegészítik egymást.

Dr. Bédi Imre
(Kisebbségi Körlevél)

FIRKA

Az ember öszülése, mint tudjuk, az öregedés jele, azaz annak, hogy egyes belső elválasztású mirigyek kezdnek ellustulni, nem termelhetik a pigmentet, kifogy a festékanyag a hajszálakból. Egy norvég tudós ezen az alapon elindulva azt kutatja már évek óta, hogy nem lehetne-e megfelelő vitaminnal adagolásával pótolni a mirigyek működését és ezzel megakadályozni az öszülést, illetve rákényszeríteni a szervezetet, hogy ismét termeljen hajfestő pigmentet elegendő mennyiségben. A kísérletek még elég kezdetleges stádiumban vannak, de azért már sikerült patkányokon eredményt elérni. A kutatásokra felfigyeltek — nem a korán öszült emberek, hanem a prémes állatok tenyésztésével foglalkozó vállalatok és rendelkezésre bocsájtották az anyagi erőket a tudós további munkájához. A szörmetenyész tőknek ugyanis szintén igen sokat jelentene, ha meg tudnák akadályozni az oly gyakori szőrfehéredést egyes állatoknál. Kétségtelen, hogy előbb-utóbb meglesz az eredmény s akkor nem lesz többé ősz fej és a fehér haj „belülről” ismét megfestődik eredeti színére.

A városi ember már nagyon hápog 35-36 fokos nyári kánikulában és azt hiszi, hogy már nem is bírna ki nagyobb hőséget. Nos, az ember sokkal többet is kibír. Fordyce angol orvos husz percig maradt egy 55 fokos gőzkamrában s közben mérte saját testének hőmérsékletét, amely nem ment feljebb 40 foknál. Egy másik kísérletnél husz ember volt egy szobában, melyet vaskályhával 65 fokra fűtöttek. Az egész társaság husz percig állta a hőséget, pedig fel voltak öltözve. A további kísérleteknél ugyanezek a résztvevők tíz percig voltak 90 fokos hőségben. Salander doktor pedig százfokos kemencében is hét percig kitartott. Mindezekben a nagy hőfokokon az ember teste nem melegszik fel negyven foknál magasabba. Vanak bányák, melyekben állandóan negyvenfokos hőségben kell dolgozni a munkásoknak tizenkét órán át és rendszeresen tudják ezt csinálni. Az orosz és finn gőzfürdőkben 70 fok a hőmérséklet. A természetben akad olyan vidék, hol 60 fokra is felemelkedik a hőmérő. Ezt is el lehet bírni, ha a levegő száraz. Így például Bagdadban könnyebb elviselni a 44 fokos hőséget, mint Basrában a 32 fokosat, mert itt nyirkos a levegő. Afrika és Arabia sivatagjaiban gyakori a hatvanfokos hőség s a benszülőttek ebben a hőségben is minden baj nélkül dolgoznak.

Ügyes, keresztény magyar

gyors és gépirónó alkalmazást nyerhet
Cím: a Délvidék kiadóhivatalában

Savanyukáposzta a kőkorszakban

A kőkorszak embere, mely még nem ismerte a növények termesztésének lehetőségét, hanem csak a szabad természetben talált ehető növényeket gyűjtötte és fogyasztotta, sokkal többféle ehető növényt ismert, mint mi. Dr. Waechter botanikus megállapította, hogy a kőkorszak embere itt Közép-Európában több mint 500 féle növényt használt táplálékkul. Azt is meg lehetett állapítani, hogy nyerskosztot evő volt-e a kőkorszak embere, vagy nem. Főzni még nem igen tudtak, mert nem ismeretek tűzálló anyagokat, melyekből edényeket csinálhattak volna. Éppen ezért ebben az időben még csak nyáron tudtak sütni. A növények elkészítésében, ugylászik, már a kőkorszak asszonyai is tudtak segíteni magukon, mert az egyes lakótelepek mellett találunk olyan gödröket, melyekben még megvannak a növények maradványai. A régészek szerint ezek a gödrök savanyító gödrök voltak, melyekben a növényeket hamu és sósvíz segítségével savanyították meg. A mai savanyu káposztáknak tehát megtalálták a kőkorszakbeli őst.

M o r z s á k

Edmond Rostand francia drámaíró egy éjszakán vidéki szállodában szállt meg. Egész éjjel nem tudott aludni. Másnap reggel a szállodás megkérdezte vendégét, jól aludt-e?

— Nem — felelte Rostand. — Ma éjjel határozottan megerősödött bennem az a meggyőződés, hogy Noé a bárkájába két bolhával többet vitt be.

Caius Fabricius (Kr. e. 3. század) római konzul egy napon levelet kapott Pyrrhus epeirosi király orvosától, melyben az orvos ajánlkozott arra, hogy Pyrrhus megmérgezi, ha a konzul úgy kívánja. Fabricius az áru-ló levelet e szavak kíséretében küldte el Pyrrhusnak:

— Király! A jövőben jobban válasz-d meg barátait és ellenségeidet.

Pyrrhus e nagylelkűségért hálából összes foglyait visszaadta a konzulnak, de Fabricius csak úgy fogadta azt el, hogy ő visszaadta a királynak saját foglyait és ezt írta neki:

— Ne gondold, Pyrrhus, hogy ezt az árulást a te személyed iránti különös tekintetből fedeztem fel előtted, hanem azért, mert a rómaiak irtóznak a gyáva cselszövényektől és ellenségeiken nyílt csatában akar-nak diadalmaskodni.

SZABOTT ÁRAK

Tomj hat esztendő. Itt az ideje, hogy nevelőnőt fogadjanak melléje. Az új nevelőnő bemutatkozik s a mama a következő szavakkal fogadja:

— És, ugye lelkem, nagyon a gondját viseli majd a kis Tominak?

— Ó, hogyne nagyságos asszony! De ha azt tetszik kívánni, hogy igazán szeressem, akkor havi 20 pengővel több fizetést kérek.

A VÁROSI GYEREK FALUN

Pisti a városban született, ott is nőtt fel, s a szabad természetből csak azt a kis parkot ismerte a házuk előtti téren, ahol tilos volt a füre lépnie. Amikor első ízben elkerült a falura, most látott először egy rétet.

— Te, ez úgy fest, mintha fü lenne — vélte kissé koravén bölcselkedéssel fordulván a falusi unokahúgához.

— Hát persze hogy fü — feleli a kislány.

— A — tiltakozik Pisti, — nem lehet az, hiszen rá szabad lépni!

Közigazdaság

Időszerű gazdasági munkák

Gyümölcsösben: Május hó legfontosabb munkája az elvirágzás után a kis kötődött termés megvédése, tehát a kis kötődött termést nem szabad magára hagyni, hanem azt gondosan meg kell permetezni. A monília ellen bordóilével, vagy nyári higitású mézskénlével, a rovarkártévek ellen pedig nikotinnal, vagy ha a termés már nagyobb, 1%-os arzénoldattal. Sokszor láthatjuk a körtefákon kis eltorzult gyümölcsöket, melyeket, ha felvágjuk, azokban sok apró sárgás-fehér apró nyüvet találhatunk. Ezek a körtegubacslegyek a nyüvei. Ha jelenlétét a körtefákon megállapítottuk, a torzult gyümölcsöket szedjük le és semmisítjük meg. A hajtások fiatal leveleit a sodró-molyok hernyói fonják össze és az összefonott leveleket megrágnak ezek az apró hernyók. Nikotinoldattal való áztatás permetezéssel irthatók. A nikotinnak a szerepe igen fontossá lesz, mert nemcsak az apró hernyókat, hanem más szívó- és rágórovart is irthatunk vele egyúttal, egy csapásra több legyet is üthetünk vele tehát. A poloskaszagu szilva- és alma-, valamint körte-darás ellen a szíromlevelek lehullása után azonnal permetezzünk nikotinnal vagy quasszával. A májusi hernyó (pókhálómoly) is ilyenkor jelentkezik már, innen a neve is: »májusi hernyó«, tehát ki kell itatni őket, mielőtt a fákat kopaszra rágnák. Nikotinnal vagy arzénal kell ellene védekezni. A kik még nem rakták fel a hernyóenyvgyűrűket, azok siessenek ezen munkával, mert a hernyóenyvgyűrűn sok kártevő ragad meg, mielőtt kárt tehetne. A hernyófogó köteleket is rakjuk fel a hernyóenyvgyűrűvel egyidőben már, ebbe is sok rovar huzódik bele és könnyebben megsemmisíthetők. A hernyóenyvgyűrűt mindig a hernyófogókötél fölé rakjuk, ne megfordítva, mert így az alul lévő hernyóenyvgyűrű megakadályozza a hernyófogókötélbe huzódását a kártévknek. Az almamoly rajzása is megindulhat már, ha az idő felmelegszik, tehát a rajzás megfigyelésére fel kell állítani minél előbb a megfigyelő kalitkákat, nehogy a védekezéssel elkésünk. A kaliforniai paizstetű első nemzedéke is jelentkezik már, ha az idő meleg lesz tehát legyünk résen, itt sem szabad elkésnünk a védekezéssel, nehogy a második nemzedék rajzásakor legyünk kénytelenek védekezni a nagy tömeg ellen, mely az első rajzából ered. 5—6 naponként a tetvek rajzása alatt okvetlenül permetezzünk nikotinnal legalább 3 ízben. A bimbólikasztó bogártól elpusztított, ki nem nyílt bimbókat szedjük le a bennük lévő lárvákkal együtt és égessük el azokat. Az almaeszély, vöröseseszély is megjelenik már és a kis almákat rágja. A fáról ponyvára való lerázással pusztíthatjuk őket olcsón. A gombok irtására és a talaj porhanyítására is gondoljunk, mert ezzel sok talajnedvességet tudunk megmenteni a téli nedvességéből.

Konyhakertben: Az áttelelt élő konyhakerti növényeket, ha a tél folyamán nem kaptak trágyát, trágyázzuk meg most tavasszal pécisóval, mert ezáltal sokkal erőteljesebben fejlődnek és így minden gomba- és állati kártévőnek jobban ellen tudnak állani. A kert tisztántartása a gyomoktól szintén a növényvédelmet szolgálja, mert a gyomos konyhakertben szaporodnak el a bagolypillehernyók, drótférgék és pajzok is, amelyek azután alapos pusztítást tudnak végezni a palánták között. A kiültetett palánták között a hangyák és a földi bolhák (keresztesviráguakon) okoznak néha nagy pusztulást, ezeket a nap melegebb

óráiban nikotinoldattal való permetezéssel irthatjuk, ha azokat a permetelésben jól megáztatjuk. Ugyancsak nikotinnal irthatjuk a konyhakert levéltetveit és apró hernyóit. A káposztáinkon sokszor a káposztamoly jelentkezik nagyobb tömegben. Ez ellen is nikotinos áztatás permetezéssel kell védekezni. A gombabetegségek ellen réz- és kénvegyületekkel permetezhetünk, különösen a babon, paradicsomon, uborkán, tökön szó

kott gombabetegség jelentkezni. A konyha kert talajában lévő pajzok, drótférgék, bagolypillehernyók, bábót szedjük össze és pusztítsuk el. Ugyancsak védekezni kell a folyton kóborló lótetvek ellen is, mert ezek is sok kárt okozhatnak.

Szőlőben: A peronoszpóra és a lisztharmat elleni védekezés köti le a szőlősgazdák figyelmét, mert egy elkésztet védekezés már most elpusztíthatja az egész várható termést. A szőlőmoly rajzását is figyelemmel kell kísérni, hogy kellő időben foghassunk a védekezéshez. A fürtökben jelentkező molyhernyókat legelőszobban és legbiztosabban a legrövidebb idő alatt nikotinnal tudjuk kiirtani, különösen, ha két oldalról szóró — u. n. villás permetezőcsővel fogjuk két oldalról közre a mojos fürtöt. A revolverezőző igen sok permetezőanyagot takarít meg, mert feleslegesen nem folytatja a permetelést.

Zombor thj. város katonai parancsnoksága.
733. po. kig. 1941

HIRDETMÉNY

Tudomásszerzés végett és az esetleg felmerülő kétségek eloszlása céljából közlöm, hogy a jugoszláv biztosító intézetekkel kötött biztosítási szerződések további intézkedésig változatlanul érvényesek, és hatályban maradnak.

Az elfoglalt déli területekre vonatkozó biztosítási jogviszonyokat később kiadandó kormányrendelet fogja szabályozni. E kormányrendelet kiadásáig az esedékessé váló biztosítási díjakat a biztosítottak továbbra is fizessék meg a biztosítóknak.

Zombor, 1941. május 16.

vitéz Szentendrey Ágoston tbk. s. k.
Városi katonai parancsnok.

M. kir. honvéd vezérkar főnöke.

1951/Vkf. kat. közig. 1941. szám.

HIRDETMÉNY

A fatermelés zavartalan biztosítása céljából a következőket rendelem el:

I.

Az erdőtulajdonosok (birtokosok, haszonbérletiek) az 1940—1941. termelési időnyben (V. 15-ig):

1. a hatóságilag jóváhagyott erdőgazdasági üzemterv szerint esedékes évi vágásterület faállományát, külön engedély nélkül kitermelhetik,

2. azokban az erdőkben, amelyeknek nincsen hatóságilag jóváhagyott üzemterve, külön engedély nélkül termelheti ki az összes erdőterületet:

1/25-öd részét akácerdőben,

1/40-ed részét másfajú lomb sarjerdőben,

1/80-ad részét lomb szálerdőben,

1/100-ad részét fenyőerdőben,

de csak abban az esetben, ha a vágásterület faállományának kora akácerdőben a 25 évet, más fafajú lomb sarjerdőben a 40 évet, lomb szálerdőben a 80 évet és fenyőerdőben a 100 évet eléri, vagy meghaladja.

3. Minden egyéb fahasználatához előzetesen engedélyt kell kérni, tehát abban az esetben is, ha a fahasználat a jugoszláv hatóság által mint rendkívüli fahasználat már engedélyezve volna. Ezt az engedélyt sem misnek kell tekinteni.

A 3. pont alatt felsorolt esetben a kérelmet a vármegyei katonai parancsnokságnál kell benyújtani.

Ugyancsak a járási katonai parancsnok sághoz kell fordulni annak a bejelentésével is, hogy a fatermelés, közélet, valamint a szállítási lehetővé tétele céljából rendelkezésre álló munka- és fuvarerőn kívül még mennyi a szükséglet.

II.

Ezeket az intézkedéseket tiszteletben kell tartani és elő kell segíteni.

Aki a jelen hirdetésben foglalt ren-

delkezések alapján tett intézkedéseit megszegi, megtorló eljárás alá esik.

A jelen hirdetésben foglalt rendelkezések azonnal hatályba lépnek.

Budapest, 1941. évi május hó 16-án.

WERTH HENRIK s. k.

gyalogsági tábornok

a m. kir. honvéd vezérkar főnöke.

M. kir. honvéd vezérkar főnöke.

1951/Vkf. kat. közig. 1941. szám.

HIRDETMÉNY

A gazdasági élet zavartalanításának biztosítása céljából a következőket rendelem el:

I.

A járási katonai parancsnokok mellett m. kir. gazdasági felügyelők működnek. Minden gazdasági vonatkozású ügyben a gazdasági felügyelőkhöz kell fordulni.

II.

1. Birtokossági közös és községi közlegelőket jogüggyellett elidegeníteni, megterhelni, bérbe- haszonbérbeadni, gazdasági rendeltetésükben megváltoztatni, részben vagy egészben felosztani csakis a Fővezér-ség engedélyével szabad.

2. Az ily értelmű, eddig kiadott, végrehajtásra váró hatósági rendelkezések (engedélyek) érvénye függőben marad.

3. Sürgős esetben a járási katonai parancsnokság a m. kir. járási gazdasági felügyelő javaslatára a kiadott engedélyek végrehajtását — a közös és közlegelők felosztásának kivételével — engedélyezheti.

III.

1. A katonai közigazgatás területén marhalevel kiadás, állatvásárok tartása, állatoknak közfogyasztásra való levágása, husvizsgálat, továbbá állati megbetegedések és elhullások bejelentése, valamint állati hullák eltakarítása tekintetében a fennálló állategészségügyi törvények és rendeletek további intézkedésig érvényben maradnak.

2. Állatoknak vasuton és gépkocsin, bel- és külföldre történő szállítása, valamint bármilyen állategészségügyi kérdésben felvilágosításért az érdekelt lakosság a járási katonai parancsnokság állategészségügyi szakelőadóhoz (állatorvoshoz) forduljon.

IV.

Ezeket az intézkedéseket tiszteletben kell tartani és elő kell segíteni.

Aki a jelen hirdetésben foglalt rendelkezéseket vagy a katonai parancsnokságnak e rendelkezések alapján tett intézkedéseit megszegi, megtorló eljárás alá esik.

A jelen hirdetésben foglalt rendelkezések azonnal hatályba lépnek.

Budapest, 1941. évi május hó 16-án.

WERTH HENRIK s. k.

gyalogsági tábornok

a m. kir. honvéd vezérkar főnöke.

Chef des Generalstabes der kgl. ung. Honvéd
Zahl. 1951/Gstch. Mil. Verw. 1941.

KUNDMACHUNG

Zwecks Sicherstellung der ungestörten Holzproduktion ordne ich das Folgende an:

I.

Die Waldbesitzer (Eigentümer, Pächter) können in der Exploitationssaison 1940—1941 (bis 15 Mai):

1. die im Sinne des Forstwirtschaftlichen Arbeitsplanes fälligen Jahresholzschlag-Bestände ohne besondere Bewilligung verarbeiten,

2. in jenen Waldungen, für welche keine behördliche Forstwirtschaftliche Arbeitspläne vorhanden sind, kann ohne besondere Bewilligung:

- 1/25 der Akazienwälder,
- 1/40 anderer Laubniederwälder,
- 1/80 der Laubhochwälder und
- 1/100 der Tannenwälder

des gesamten Waldgebietes verarbeitet werden, jedoch nur dann, wenn der Holzbestand in Akazienwäldern 25 Jahre, in den anderen Laubniederwäldern 40 Jahre, in den Laubhochwäldern 80 Jahre und in den Nadelwäldern 100 Jahre erreicht, oder übersteigt.

3. Für jeden weiteren Bedarf ist vorhergehend um eine Bewilligung anzusuchen, auch in jenen Fällen, in welchen die jugoslawischen Behörden eine außerordentliche Abholzungsbewilligung erteilt haben. Diese Bewilligungen verlieren ihre Gültigkeit.

Für die im Absatz 3. umschriebenen Fälle ist das Gesuch beim Bezirks-Militärkommando einzureichen.

Ebenfalls an das Bezirks-Militärkommando ist Meldung zu erstatten, falls außer den zur Verfügung stehenden verarbeitungs-, förderungs- und transports Arbeitskräften und Fuhren noch weitere benötigt werden.

II.

Diese Verfügungen sind einzuhalten und zu fördern.

Jene Personen, welche die in obiger Kundmachung enthaltenen oder vom Militärkommando erlassenen Verfügungen zuwiderhandeln, verfallen dem Strafverfahren.

Die in obiger Kundmachung verlautbarten Verfügungen treten sofort in Kraft.

Budapest, am 16. Mai 1941.

WERTH HENRIK m. p.

General der Infanterie,
Chef des Generalstabes der kgl. ung. Honvéd

Chef des Generalstabes der kgl. ung. Honvéd
Zahl. 1951/Gstch. Mil. Verw. 1941.

KUNDMACHUNG

Zwecks Sicherung des ungestörten wirtschaftlichen Lebens ordne ich das Folgende an:

I.

Neben den Militär-Bezirkskommandanten wirken die kgl. ung. Wirtschaftsinspektoren. In allen wirtschaftlichen Angelegenheiten hat man sich an dem Wirtschaftsinspektor zu wenden.

II.

1. Gemeinsame oder Gemeinde-Weiden im Wege eines Rechtsgeschäftes zu enteignen, zu belasten, zu vermieten oder zu verpachten, ihrer wirtschaftlichen Bestimmung zu entziehen, teilweise oder in Gänze aufzuteilen ist nur mit Bewilligung des Armeekorpskommandos gestattet.

2. In diesem Sinne bisher erlassene, des Vollzuges harrende Amtsverfügungen (Bewilligungen) bzw. deren Gültigkeit bleibt in Schwebe.

In besonders dringenden Fällen kann auf Antrag des kgl. ung. Bezirks-Wirtschaftsinspektors das Bezirks-Militärkommando — mit Ausnahme der Aufteilung der gemeinsamen und Gemeindegewässer — den Vollzug der erlassenen Bewilligungen gestatten.

III.

1. Auf dem Gebiete der Militärverwaltung ist die Ausstellung von Viehpässen, die Abhaltung von Viehschlachtung für den allgemeinen Verbrauch, die Fleischbeschau, des Weiteren die Anmeldung der Erkrankung, oder Eingehens der Tiere, die Ver-

scharrung der Tierkadaver im Sinne der bisherigen veterinärpolizeilichen Gesetze und Verordnungen, welche bis auf weitere Verfügungen in Geltung verbleiben, weiter zu führen.

2. Bezüglich des Transportes von Tieren mit Eisenbahn oder Kraftwagen, deren Transport im Inland oder ins Ausland, sowie in allen veterinärpolizeilichen Fragen, hat sich die Bevölkerung um Aufklärung an den Veterinärfachreferenten (Tierarzt) des Bezirksmilitärkommandos zu wenden.

IV.

Diese Verfügungen sind zu beachten und zu fördern. Alle jene Personen, welche den in obiger Verordnung enthaltenen oder den vom Militärkommando erlassenen Verfügungen zuwiderhandeln, unterliegen dem Strafverfahren. Die in der gegenwärtigen Kundmachung enthaltenen Verfügungen treten sofort in Kraft.

Budapest, am 16. Mai 1941.

WERTH HENRIK m. p.

General der Infanterie,
Chef des Generalstabes der kgl. ung. Honvéd

Šef madj. kr. Domobranskog general. štaba.

Broj: 1941/Gl. gen. št. vojne adm. 1941.

OGLAS

U cilju nesmetanog ekonomskog života naredjujem sledeće:

I.

Uz kotarska vojna zapovjedništva rade i madjarski kraljevski ekonomski nadzornici. U svakoj stvari ekonomske relacije treba se obratiti ekonomskom nadzorniku.

II.

1. Posjedničkozajednički i opštinski pašnjaci se mogu putem pravne stvari otudjiti, dati pod najam i pod zakup, svoju ekonomsku odredenost promijeniti, dijelom ili u cijelosti podijeliti, samo sa dozvolom Armijskog glavnog zapovjedništva.

2. Pravovažnost naredjenja (dozvole) vlasti u ovakovom smislu do sada izdatih, koja čekaju sprovođenje, ostaju sada nerešena.

3. U hitnim slučajevima može kotarsko vojno zapovjedništvo na predlog madjarskog kraljevskog kotarskog kontrolora sprovođenje izdatih dozvola — sa izuzetkom dodjele zajedničkih i opštinskih pašnjaka — dozvoliti.

III.

1. Na teritoriji vojne administracije izdavanje marvenih pasoša, održavanje stočnih sajmovala, klanje stoke za opštu potrošnju, pregled mesa, nadalje stočna oboljenja i prijavljivanje skapavanja, kao i u pogledu otklonjenja strвина postojeći veterinarski zakoni i naredbe ostaju do daljnjeg naredjenja na snazi.

2. Za objašnjenje po pitanju otpravljanja stoke na željeznici i na strojnim kolima (automobil) u zemlji i u inostranstvu, kao i po ma kojem veterinarskom pitanju zainteresovano klanovništvo neka se obrati veterinarskom stručnom referentu (veterinaru) kotarskog vojnog zapovjedništva.

IV.

Ova naredjenja treba poštovati i potpomagati.

Onaj, ko se okriši o odredbe sadržane u ovom oglasu, ili o naredjenja izdata od vojnog zapovjedništva na osnovu ovih odredbi, pada pod kazneni postupak.

Odredbe sadržane u ovom oglasu stupaju smesta na snagu.

Budimpešta, 16-og svibnja 1941 godine.

WERTH HENRIK v. r.

pješadijski general,
šef madj. kralj. Domobranskog general. štaba.

Šef madj. kr. Domobranskog general. štaba.

1951/Gl. gen. št. vojne adm. 1941.

OGLAS

U svrhu osiguranja nesmetane proizvodnje drveta naredjujem sledeće:

I.

Vlasnici šuma (posjednici, zakupnici) u proizvodnoj sezoni 1940—1941 (do 15. maja):

1. Supstanciju drva na površini za godišnje sječenje, koja je prema poslovnom planu šumarske ekonomije od vlasti odobrena, mogu bez posebne dozvole obradivati.

2. u onim šumama, gde je poslovni plan od vlasti odobren, bez posebne dozvole mogu obradivati

1/25 dela bagrenove šume,

1/40 dela druge vrste lisnate česte šume,

1/80 dela lisnate matore šume,

1/100 dela jelove šume, s ve šumske površine,

ali samo u tom slučaju, ako starost supstancije drva površine za sječenje dostiže, ili ne prelazi kod bagrenove šume 25 godina, kod drugih vrsta lisnate česte šume 40 godina, kod lisnate matore šume 80 godina i kod jelove šume 100 godina.

3. Prije svake druge obrade treba prethodno tražiti dozvolu, dakle i u tom slučaju, ako je obrada drva od jugoslovenske vlasti kao vanredna obrada drva već bila dozvoljena. Ta se dozvola ima smatrati za ništavnu.

U slučaju nabrojenom pod tačkom 3. molbu treba podastrijeti kotarskom vojnom zapovjedništvu.

Kotarskom vojnom zapovjedništvu se takodjer treba obratiti i sa prijavom toga, kolika je još potreba osim rada i kiriranja koji stoje na raspoloženju u cilju mogućnosti obrade drva, primicanja, kao i otpremljanja.

II.

Ova naredjenja treba poštovati i potpomagati.

Onaj ko se ogreši o odredbe sadržane u ovom oglasu, ili o naredjenja izdata od vojnog zapovjedništva na osnovu ovih odredbi, pada pod kazneni postupak.

Odredbe sadržane u ovom oglasu stupaju smesta na snagu.

Budimpešta, 18-og svibnja 1941 godine.

WERTH HENRIK s. r.

pješadijski general,
šef madj. kralj. Domobranskog general. štaba.

OGLAS

Znanja a radi otklanjanja eventualno iskrsljih sumnja saopštavam, da svi ugovori o osiguranju sklopljeni sa jugoslovenskim osiguravajućim društvima nepromenjeno važe, to jest u kreposti ostaju.

Pravne odnose osiguranja odnoseća se na zauzetu južnu teritoriju regulisa će kasnije izdata Vladina naredjenja.

Do izdavanja ovog naredjenja prispele osiguravajuće premije osiguravači i na dalje neka plate osiguravajućem društvu.

Zombor, 16 maja 1941.

General

vitéz Szentendrey Ágoston s. r.,
gradski vojni zapovednik.

Apróhirdetések

UGYES szervezőket felvesz a „Délvidék” kiadóhivatala. Jelentkezni személyesen.

a-f

Irodabutorokat és egy pénzszekrényt megvételre keresünk. Cím a kiadóhivatalban.

a-16

Keresek megvételre jóformalmu evőgyszer-tárat Bácsmegevei városban vagy nagyközségben. Ajánlatok „Visszatérni óhajtó” evőgyszerész” jellegre a kiadóhivatalba kéretnek.

a-f

Elvesztettem, 19-én hétfőn délelőtt 10 órakor, a Vadászúrt szál lóban, 4 szögletes ezüst zseborámot. Becsületes megtaláló, iutalom ellenében adja a portánál, szobaasszony-nál, vagy értesítsen címemre, Ujvidék. Szlovácska ucca 71. a-22-f

Könyvszekrény, német és magyar könyvek jutányosan eladó. Zombor, Flórián ucca 8 szám alatt.

a-f

Telefonszámunk 2—07.

DÉLVIDÉK

politikai napilap

Kiadó és laptulajdonos:

Illés Sándor főszerkesztő

Felelős szerkesztő **Muhi János**

Szerkesztőség és kiadóhivatal Zombor, Csibás

Benő ucca 3.

Nyomatott Bosnyák József körforgógépén